

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**м. Чернівці
16-17 лютого 2024**

**МАТЕРІАЛИ
З НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
"МЕДИЧНА СИМУЛЯЦІЯ-
ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ"**

- знижений стрес під час перших самотійних маніпуляцій;
- тренінг відбувається незалежно від розкладу роботи клініки;
- розвиток як індивідуальних умінь і навичок, так і здатності командної взаємодії.

Отже, найважливішими перевагами симуляційних технологій є навчання без шкоди пацієнтові та об'єктивна оцінка досягнутого рівня професійної підготовки кожного фахівця.

За підсумками можливо переконатися у важливості впровадження симуляційних методів навчання в освітні програми вищих навчальних закладів. Також було визначено, що подальший розвиток та інтеграція симуляційної освіти у сфері охорони здоров'я України сприятиме створенню нових центрів на різних рівнях системи охорони здоров'я, залучаючи нових фахівців у галузі професійної медичної освіти, і не тільки, на користь тим хто надає допомогу та тих хто її отримує.

Список використаних джерел:

1. <https://m.egolovlikar.mcfr.ua/475341>
2. <https://periodicals.karazin.ua/apmm/article/view/20406/19647>
3. <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/24363>

КЕЙС ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОВЕДЕННІ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ VI КУРСУ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ

Коваль О.А.

Дніпровський державний медичний університет, м. Дніпро

Симуляційні методи навчання студентів стають все більш актуальними, оскільки відповідають загальносвітовій потребі зростання індивідуалізації освіти та активному залученню кожного здобувача у освітній процес, так і наявністю об'єктивних перешкод щодо ефективного впровадження класичних методів клінічної освіти в умовах воєного часу. Ця актуальність подвоєна у медичній освіті, оскільки її головною рисою є ефективна оцінка індивідуальності пацієнта з щоразовим виявленням та урахуванням особливостей кожного клінічного випадку, особистісних рис самого хворого, а також системи організації охорони громадського здоров'я.

Поміж симуляційних методів освіти найбільш близьким до класичного розгляду клінічного випадку є кейс –метод, але він має певні відмінності, які слід обговорити для подальшої успішної інтеграції в навчальний процес. Основні поняття кейс методу: «ситуація», «аналіз», а також похідне від них

«аналіз ситуації». Під ситуацією для проведення практичного заняття є клінічний випадок, найкраще невідкладний стан, який дійшов до певного розвитку в даний дискретний момент часу. Термін «ситуація» можна розкласти на наступні: 1- деякий стан плинного процесу, який є відносно стійким (клінічний стан захворювання/захворювань на даний момент); 2- цей стан містить в собі деяку *суперечність*, яка повинна вирішитися (присутні симптоми декількох захворювань, синдромів, правильна інтерпретація яких є основою для правильного діагнозу, лікування та прогнозу хворого). Стан хворого є принципово нестаціонарним, тимчасовим і повинен змінитися. Протиріччя ситуації створює в ній потенціал розвитку, переходу до наступних станів; 3 - це стан, який відрізняється *неоднозначністю* подальшого розгортання і характеризується варіативністю, як в аспекті його походження, так і майбутнього. Відносно практичного заняття можна використати будь-який невідкладний кардіологічний стан (ТЕЛА, набряк легенів, інфаркт міокарда, життєзагрожуюча аритмія, гіпертензивний криз і т п). 4. - існування ситуації і її вирішення *принципово важливе для діяльності лікаря і хворого*, вона зачіпає їх інтереси і вимагає негайного вирішення, оскільки продовження її існування може призвести до незворотніх втрат (безпосередні чи то віддалені життєзагрожуючі ускладнення, або навіть смерть хворого); 5 - ситуація вимагає втручання лікарів, в даному контексті здобувачів освіти та *викладача (on demand)*, які переслідують мету змінити небажаний стан на бажаний.

Інша основоположна категорія кейс методу – «аналіз». Послідовності, що їх повинні дотримуватися в ході проведення практичного заняття, це, наприклад, розчленовування об'єкта на елементи (головні синдроми) на противагу синтезу та інш.

Зміст *аналітичної діяльності* при аналізі пропонуємих кейса/кейсів зводиться до вирішення певних аналітичних завдань. Завдання, які доводиться вирішувати в процесі аналізу ситуації:

1. *Здійснення проблемної структуризації*: виділення комплексу проблем ситуації, їх типології, характеристик, наслідків, шляхів вирішення (проблемний аналіз). В ході пропонуємого практичного заняття – це виявлення характеру основної проблеми – діагностична, лікувальна, чи прогностична, або їх певне поєднання.

2. *Визначення характеристик, структури ситуації, її функцій, взаємодії з навколишнім і внутрішнім середовищем* (системний аналіз). Це взаємозв'язок конкретної клінічної ситуації з системою організації охорони здоров'я: місце і послідовність діагностики та лікування, використання певних стандартів.

3. *Встановлення причин*, які призвели до виникнення даної ситуації, і наслідків її розгортання (причинно-наслідковий аналіз). Це питання попередньої теоретичної підготовки до заняття здобувачів освіти.
4. *Діагностика змісту діяльності в ситуації*, її моделювання і оптимізації (праксеологічний аналіз). Можлива зміна діагностичної та/або лікувальної діяльності, зміна місця перебування хворого в ході аналізу ситуації: необхідність та маршрут госпіталізації, її тривалість, програма подальшої реабілітації.
5. *Побудова системи оцінок ситуації*, її складових, умов, наслідків, дійових осіб (аксеологічний аналіз). Відносно до практичного заняття з метою інсталляції здобувача вищої освіти в практичну охорону здоров'я України, враховуючи насамперед її реформу з розробкою системи оплати за надані медичні послуги, проведення оцінки ситуації та пропонуємих варіантів її розвитку (подальшої діагностики та лікування) з точки зору протоколів НСЗУ та її оптимізація в ході дискусії.
6. *Підготовка прогнозів* щодо вірогідного, потенційного і бажаного майбутнього (прогностичний аналіз). Використання попередніх теоретичних знань здобувачів освіти відносно конкретної ситуації.
7. *Вироблення рекомендацій* щодо поведінки дійових осіб ситуації (рекомендаційний аналіз). Розробка рекомендацій щодо оптимальних дій експертів, діагностів, лікуючих лікарів тощо.
8. *Розробка програм діяльності* в даній ситуації (програмно-цільовий аналіз). Будується як класична послідовність вирішення клінічної ситуації від попереднього діагнозу, додаткових обстежень, диференціального діагнозу до подальшого клінічного діагнозу, лікування, завершуючи прогнозом.

Враховуючи все вище наведене:

- *пропонується метод аналізу ситуації для осмислення реальної життєвого стану в 2-х варіантах*: аналізу розширеної клінічної задачі, що включає дані огляду, збору скарг, анамнезу, додаткові дані у вигляді результатів аналізів, матеріалів додаткових функціональних методів дослідження, заключення інших спеціалістів (on demand), матеріалів історії хвороби *уявного хворого*; проведення дискусії щодо його діагнозу, диференційного діагнозу, призначенню додаткових обстежень і консультацій (якщо стали потрібні в ході обговорення, але не надані на попередньому етапі), формулювання клінічного діагнозу, обговорення та призначення лікування, оцінка прогнозу хворого щодо життя, ускладнень та одужання
- огляд, збір скарг, анамнезу, додаткові дані у вигляді матеріалів історії хвороби *реального хворого, оглянутого у відділенні стаціонару*; проведення дискусії щодо його діагнозу, диференційного діагнозу, призначенню

додаткових обстежень і консультацій (якщо стали потрібні в ході обговорення, але не містяться в історії хвороби – аналоги додатково надаються викладачем), формулювання власного клінічного діагнозу, обговорення ступеня його співпадіння з клінічним діагнозом хворого, що міститься в історії хвороби; обговорення та призначення лікування, ступеня його співпадіння з призначеним хворому лікуванням, що міститься в історії хвороби; оцінка прогнозу хворого щодо життя, ускладнень та одужання.

Такий метод побудови заняття відповідає основним моментам у використанні кейс-технологій, а саме: наявність моделі у вигляді розгалуженої клінічної задачі, колективне вироблення рішень, альтернативність розв'язків, єдина мета при виробленні рішень, наявність системи групового оцінювання діяльності, наявність керованої емоційної напруги тих, хто навчається.

Список використаних джерел:

1. Сисоєва С. Інтерактивні технології навчання дорослих/Навчально-методичний посібник для викладачів системи формальної, неформальної інформальної освіти дорослих.//Київ. 2011.-С.207-252.
2. Журавльова Л.В. Практично –орієнтований кейс-метод навчання в системі безперервної медичної освіти на основі інформаційно-освітніх веб-технологій як спосіб симуляційного навчання/Навчально-методичний посібник для викладачів медичних освітніх закладів.// Харків.ХНМУ.-2019. 76 С.

ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ СИМУЛЯЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ ПРИ ВІДПРАЦЮВАННЯ НАВИЧОК НЕВІДКЛАДНОЇ ДОПОМОГИ ПРИ ПОШКОДЖЕННІ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТА

Ковальчук П.Є., Гасько М.В., Тулюлюк С.В.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Основним завданням вищих медичних закладів України на сучасному етапі є підготовка лікарів зі спеціальності “загальна практика – сімейна медицина”.

Досвід показує, що наскільки правильно і швидко надана невідкладна допомога при пошкодженні опорно-рухового апарата, тим кращі результати лікування і менше випадків смертності та інвалідності серед цієї категорії пацієнтів.

Тому важливою ланкою в підготовці лікарів загальної практики – лікарів першої лінії є засвоєння ними питань невідкладної допомоги.